

Leto 2024

7 CENA 5,00 €

Mladika

1924-2024
V Rebulovem vetru

Rebule

Ob stoletnici rojstva
pisatelja Alojza Rebule

V TEJ ŠTEVILKI

7 ❖ 2024

V REBULOVEM VETRU

03

Marij Maver
Moji dragoceni prijatelji
in sodelavci

04

Sergij Pahor
Zainteresiran za vse, kar ga je
obdajalo v svetu

05

Dušan Jelinčič
Alojz Rebula, njegov Kras,
gore in drobni vsakdan

06

Leon Marc
Alojz Rebula: zgled
slovenskega katoliškega laika

08

Majda Artač Sturman
Duhovna prizemljenost
pisatelja Alojza Rebule

10

Primož Sturman
O Alojzu Rebuli razmišljam
zelo pogosto

12

Vinko Ošlak
Sprehod z Lojzetom Rebulo

15

Franci Petrič
Čarodej besede in vitez misli

17

Marij Čuk
Kroki o Alojzu Rebuli

18

David Bandelj
Revolucija Alojza Rebule

19

Adrijan Pahor
Nekaj spominskih utrinkov
o Alojzu Rebuli

22

Maja Lapornik
Jezik, vidiš, ni nič drugega
kot življenje samo

24

Marija Pirjevec
Zemljevid duhovnih iskanj v
pripovedništvu Alojza Rebule

27

Igor Grdina
Alojz Rebula ali služba Besedi

30

Knjige Alojza Rebule ali knjige
o njem, ki so izšle pri Mladiki

LITERATURA

31

Dragica Čuk Novak
Hiša

35

Henrik Gruden
Skala sredi reke časa

39

Vincenc Gotthardt
Modra barva in lipan

45

Ester Gomisel
Cikel Vzpon

46

Nika Čok
Triptih

47

Barbara Boneta
Pesmi

48

Metka Kacin Beltrame
Simfonija mavrice, noči
in vetra

50

Tereza Brezovec
STRAN-POT-I

Na platnici: Iz družinskega albuma pisatelja Alojza Rebule; rojstna hiša v Šempolaju, Rebula kot otrok, Alojz Rebula z ženo Zoro Tavčar in njegov ognjeviti poseg na študijskih dnevih Draga (foto arhiv Mladike)

To Mladiko posvečamo pisatelju in mislecu prof. Alojzu Rebuli ob stoletnici rojstva. Ob vsem ostalem delu je bil zvest in dragocen sodelavec naše revije. V njegovi rojstni vasi, v Šempolaju, se bo 21. julija zvrstil niz pobud, o čemer pišemo na tretji strani platnic.

Tokrat torej odpadejo vse rubrike in ostalo gradivo, vendar drugi del revije bogatijo literarni prispevki za poletno branje.

MOJI DRAGOCENI PRIJATELJI IN SODELAVCI

Marij Maver

Večkrat sem omenil prijatelje in sodelavce, katerim veliko dolgujem pri mojem delu na kulturnem in prosvetnem področju. Prav je, da se jih v spominskem letu Alojza Rebule spomnim. Saša Martelanc me je leta 1957, ko sva se skupaj znašla v Slovenskem kulturnem klubu, navdušil za slovensko državo. Prijatelj in kolega Pavle Merku mi je na začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja odprl vrata do Emilijana Cevca.

Profesorja Alojza Rebulo pa sem spoznal na nižji gimnaziji pri Svetem Jakobu v Trstu. Tisto leto so združili v tretjem C razredu fante in dekleta, tako da so ustvarili prvi mešan razred. Alojz Rebula nas je učil latinščino, ampak je veliko časa posvetil slovenstvu. Iz tistega časa mi je ostala v spominu lekcija o slovenskem enotnem prostoru. Rekel je namreč, da v zamejstvu ne bomo imeli svojega pravopisa, ampak da je en pravopis za vse Slovence.

S profesorjem Rebulo sva se kasneje srečala na raznih kulturnih dogodkih. Ne spominjam se več, kdaj sva se zblížala. Spominjam se le, da sva skupaj poučevala na začetku šestdesetih let na nižji srednji šoli na Opčinah. Leta 1970 je bil govornik na moji poroki. V nagovoru je citiral teologa Dietricha Bonhoefferja: če hočeš biti srečen, moraš poskrbeti, da bodo srečni drugi. Med letoma 1970 in 1980 sem stanoval na Opčinah. Takrat je prihajal zvečer na obisk in na kozarec vina. Enega teh večerov se je spomnil v knjigi Snegovi Edena. Na teh večerih je tekla beseda o vsem mogočem. Rodila

se je marsikatera ideja tudi za Čuka na Obelisku. V glavnem sva govorila o Mladiki in o študijskih dnevih Draga.

V tem času sva hodila vsako nedeljo po kosilu na sprehode. Obiskala sva ves Tržaški Kras. Bila sva nešteto krat na Medvedjaku, Volniku, Sv. Lenartu, Kokoši in v Glinščici. S teh vrhov sva občudovala vasi na slovenski strani. V glavnem sva govarila in spomladi iskala brščike. Le redkokdaj sva se podala na slovensko stran. Obiskala sva na primer Goče na Vipavskem in župnika Zadnika ter Avber.

Najine pohode sva končala včasih tudi v temi pri Rebulovih doma na klepetu ob kozarcu vina.

Avtor članka in prof. Rebula na klepetu ob kozarcu vina (foto Cvelbar)

ZAINTERESIRAN ZA VSE, KAR GA JE OBDAJALO V SVETU

Sergij Pahor

Alojz Rebula ni bil pisatelj, ki bi se zatekal v svojo ustvarjalno nišo: rad je imel družbo, se z ljudmi pogovarjal in imel stike z vsemi, ki so se mu približali. V nekem smislu je bil javna oseba in kot tak je brez zadržkov zavzemal stališča o dogajanju doma in po svetu. To so obiskovalci našega Društva slovenskih izobražencev lahko spoznali na ponedeljkovih večerih v Peterlinovi dvorani, na katerih je bil Rebula vrsto let skoraj redni gost, velikokrat tudi kot aktivni udeleženec za predavateljsko mizo ali pa kot zavzeti diskutant. Z njegovo prisotnostjo so večeri pridobili na privlačnosti, saj je bil Rebula jamstvo za zanimivo diskusijo. Bil je zares zelo razgledan, ampak tudi zainteresiran za vse, kar ga je obdajalo v svetu – od kulture, politike in umetnosti pa vse do narave in športa. Nekajkrat me je presenetil s svojim navdušenjem za nogomet. Nikoli sicer nisem odkril, ali je celo navijal za kako ekipo, ampak fascinirali so ga igralci v športnem spopadu, merjenje moči in hitrosti. Upal bi si reči, da je iskal nekakšno zgodovinsko reminiscenco, vzporedje z dvoboji atletov iz antike, ki mu je bila tako blizu.

Rebula je bil za društvo dragocen zaradi osebnega poznanja vsega, kar je duhovno in miselno vzemirljivega nastajalo v matici, kjer so se v sedemdesetih letih začeli počasno, a vendarle vztrajno pojavljati posamezniki in kmalu tudi skupine, ki so si upali ugovarjati totalitarnemu režimu. To je prišlo še zlasti v poštev pri organizaciji Drage, ker je Rebula znal svetovati in predlagati, tudi kritizirati, predvsem pa spodbujati in dajati poguma v smislu samozavedanja, da so naši napori

koristni za celotno slovensko družbo, čeprav smo Slovenci živeli v različnih državah in političnih sistemih.

Prva leta Drage je bil Rebula sicer zraven, ni pa imel aktivne vloge, ko pa je leta 1972 ugledni kulturnik iz Slovenije odpoval svoj udeležbo, kar smo razumeli kot poskus sabotaže, je Rebula vskočil in rešil situacijo. Kasneje se je njegova vloga na Dragi samo še stopnjevala, čeprav ni več nastopil kot predavatelj. Je pa bil še kako prisoten tako v diskusijah kot pri koncipiranju študijskih dnevov. Predvsem je znal utemeljevati idejno pomembne tematske izbire za Drago, četudi so za koga bile preveč izzivalne. V naslednjih letih smo na ta način odkrili celo vrsto pogumnih mož, ki so si upali na dan z odkritimi besedami v prid tradicionalnim vrednotam, ki zadevajo demokracijo, slovenstvo in krščanstvo in ki so bile odveč realnemu socializmu. Ti možje so bili potem akterji demokratizacije in osamosvojitve Slovenije. Na Dragi so – tudi po Rebulovi zaslugi – dobili zagon in podporo.

*Alojz Rebula in
Jože Peterlin
na Dragi 1972
(foto arhiv
Mladika)*

